

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

NR: 2838 PODPIS WPLYNĘŁO

2023-12-18

Warszawa, 07 grudnia 2023 r.
znak sprawy: DRE.po.053.79.2023

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pan Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: stanowiska Walnego Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej z 30 października 2023 r.

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z 10 listopada 2023 r. (znak: DRE.po.053.79.2023) Krajowej Rady Izb Rolniczych i stanowisko Walnego Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej z 30 października 2023 r. w sprawie rekompensat dla producentów owoców Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przekazuje poniższe informacje.

Polska jest dużym producentem owoców w Unii Europejskiej. Znaczna część zbiorów kierowana jest na eksport. W okresie I-IX 2023 r. eksport owoców świeżych do Ukrainy wyniósł 18,5 tys. ton. W tym samym czasie import osiągnął poziom 2,5 tys. ton. Polska jest też również znaczącym producentem mrożonek z owoców oraz ich eksporterem. Eksport do Ukrainy w miesiącach I-IX 2023 r. stanowił 2,5 tys. ton, czyli wzrósł o około 78% w porównaniu do I-IX 2022 r. kiedy osiągnął 1,4 tys. ton. Import w tych samych miesiącach 2023 r. wyniósł 30,1 tys. ton, czyli był niższy o prawie 10% w porównaniu do tego samego okresu ubiegłego roku (33,3 tys. ton). Warto zaznaczyć, że całkowity eksport mrożonek w ww. okresie wyniósł 237 tys. ton, a import 95 tys. ton.

Polska jest także jednym z największych światowych producentów i eksporterów zagęszczonego soku jabłkowego [KSJ]. W okresie I-IX 2023 r. wyeksportowano 209 tys. ton (207,2 tys. ton w tym samym okresie 2022 r.), z czego 70% trafiło na rynki UE. Importowany KSJ jest jedynie uzupełnieniem produkcji

krajowej. W miesiącach I-IX 2023 r. sprowadzono do Polski 15,9 tys. ton KSJ (tj. o ponad 51% mniej rok do roku), w tym z Ukrainy – 8,3 tys. ton.

Nasz kraj jest istotnym producentem miodu w UE. Niezależnie od tego, podobnie jak inne kraje UE, jest importerem netto miodu. Należy podkreślić, że w 2022 r. zmniejszył się import miodu do Polski o 5,8 tys. ton w zestawieniu z 2021 r. i wyniósł 31,7 tys. ton. Zmniejszył się również deficyt handlowy.

W 2022 r. import miodu z Ukrainy wyniósł ponad 10,6 tys. ton, notując skokowy spadek w zestawieniu z 2021 r. o blisko 6,4 tys. ton tj. 37,7%. Zatem w 2022 r. import miodu istotnie się zmniejszył, a w przypadku importu z Ukrainy nastąpił skokowy spadek importu.

Biorąc pod uwagę skalę importu miodu w ujęciu całościowym, w okresie I-IX 2023 r. utrzymuje się tendencja spadkowa. W tym czasie import miodu ogółem wyniósł 19,6 tys. ton i w zestawieniu z analogicznym okresem 2022 r. (22,5 tys. ton) zmniejszył się o 2,9 tys. ton, tj. o ponad 12,9%. W okresie I-IX 2023 r. import miodu z Ukrainy do Polski wyniósł prawie 7,2 tys. ton i w zestawieniu z analogicznym okresem 2022 r. (7,7 tys. ton) zmniejszył się o 0,6 tys. ton tj. o prawie 6,5 %.

Odnosząc się do kwestii obecności na polskim rynku produktów zawierających niedozwolone substancje, jak informuje Główny Inspektorat Sanitarny przeprowadzane dotychczas kontrole produktów znajdujących się w obrocie oraz produktów importowanych nie wskazują na wzrost niezgodności. Natomiast należy zaznaczyć, że każdorazowo w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia niezgodności dotyczącej bezpieczeństwa żywności organy PIS podejmują zdecydowane kroki w celu wyeliminowania nieuczciwych praktyk przedsiębiorców. W związku z tym wszelkie informacje nt. poszczególnych podmiotów, które są przedmiotem sygnałów dot. niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów wprowadzanych do obrotu, jak również surowców i półproduktów stosowanych w zakładach produkcji i przetwórstwa powinny być pilnie przekazywane do właściwych terenowo organów PIS. Ponadto organy PIS mają możliwość przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego kierując się zasadą traceability (prześledzenie drogi produktu wstecz). W przypadku potwierdzenia nieprawidłowości przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność karną lub pieniężną zgodnie z przepisami działu VIII ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) zgodnie z kompetencjami sprawują nadzór nad produkowaną i wprowadzaną do obrotu żywnością pochodzenia roślinnego oraz żywnością

pochodzenia zwierzęcego w obrocie. Urzędowe kontrole żywności odbywają się zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/625 z 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego (...) (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. L 95 z 07.04.2017, str. 1).

Organy PIS przeprowadzają rutynowe kontrole w produkcji i obrocie żywnością w celu sprawdzenia przestrzegania wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności, a także przestrzegania wymagań higienicznych dotyczących m.in. warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży.

Środki spożywcze znajdujące się w obrocie (produkcji krajowej, innych krajów UE i z państw trzecich) są kontrolowane w ramach nadzoru bieżącego, wrywkowo zgodnie z harmonogramem ustalonym corocznie. Zgodnie z corocznym planem pobierania próbek organy PIS pobierają do badań laboratoryjnych środki spożywcze znajdujące się w obrocie – pochodzenia krajowego, z innych krajów Unii Europejskiej oraz z importu z krajów trzecich.

Niezależnie od kontroli planowanych, w każdym przypadku zgłoszenia do terenowo właściwego organu PIS zastrzeżeń lub nieprawidłowości zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka, dotyczących danego środka spożywczego przeprowadzana jest tzw. kontrola interwencyjna i podejmowane są niezwłocznie działania w celu wyeliminowania tego zagrożenia i usunięcia niezgodności poprzez zabezpieczenie kwestionowanego produktu i/lub wycofanie go z obrotu. W przypadku potwierdzenia nieprawidłowości przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność karną lub pieniężną zgodnie z przepisami działu VIII ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448).

Ponadto, organy PIS zgodnie z kompetencjami przeprowadzają, na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, graniczne kontrole sanitarne żywności pochodzenia roślinnego oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przywożonych z państw trzecich i wprowadzanych do obrotu w Polsce. Kontrole te odbywają się na bieżąco przez cały rok.

Kontrole organów PIS przeprowadzane są w zakresie bezpieczeństwa żywności i dotyczą wyłącznie środków spożywczych pochodzenia roślinnego, przywożonych z państw trzecich i odprawianych w Polsce. Graniczne kontrole sanitarne odbywają się zgodnie z przepisami art. 79-84 ww. ustawy oraz art. 43-46 oraz 65- 72 rozporządzenia (UE) nr 2017/625.

W trakcie kontroli granicznej organ PIS sprawdza dokumentację przesyłki, może zostać przeprowadzona także kontrola identyfikacyjna oraz bezpośrednia, w tym oględziny towaru i pobranie próbek do badań laboratoryjnych. Każdorazowo organy PIS żądają przedłożenia przez importera dokumentów potwierdzających bezpieczeństwo, w tym wyników badań laboratoryjnych, a w przypadku ich braku lub wątpliwości, co do bezpieczeństwa danego towaru czy stanu higienicznego środka transportu, pobierane są próbki do badań laboratoryjnych. Z tego względu kontrola graniczna opiera się na kontroli dokumentacji, a ocena partii towaru i pobieranie próbek do badań zależy od oceny ryzyka w uzasadnionych sytuacjach. W przypadku, gdy w trakcie granicznej kontroli sanitarnej zostanie stwierdzone, że produkt nie spełnia wymagań w zakresie bezpieczeństwa żywności (przekroczenia dopuszczalnych poziomów), organy PIS podejmują działania (zgodnie z art. 65–72 rozporządzenia nr 2017/625), aby takie produkty nie zostały dopuszczone do obrotu w Unii Europejskiej.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego rekompensat dla producentów owoców i miodu, MRiRW informuje że w 2023 r. wprowadzono różne formy wsparcia dla producentów rolnych, które miały poprawić dochodowość prowadzonej produkcji czy też obniżyć koszty produkcji, w związku z destabilizacją na rynku rolnym spowodowaną agresją Rosji na Ukrainę. Na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2015 r. poz. 187 z późn. zm.) uruchomiono następujące programy pomocowe:

1) pomoc dla pszczelarzy będących podmiotami prowadzącymi działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Pomoc udzielana na podstawie § 13zf w/w rozporządzenia.

2) pomoc dla producentów malin, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy. Pomoc udzielana na podstawie § 13 zjz ww. rozporządzenia.

3) pomoc dla producentów rolnych, w których gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej szkody w uprawach owocujących drzew owocowych, owocujących krzewów owocowych lub truskawek, spowodowane wystąpieniem w 2023 r. przymrozków wiosennych, gradu lub huraganu, w

rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, powstałe na powierzchni uprawy objęty, co najmniej 30% i mniej niż 70% danej uprawy. Pomoc udzielana na podstawie §13 zzh ww. rozporządzenia.

Ponadto producenci rolni mogą ubiegać się o kredyty tzw. płynnościowe, oprocentowane dla kredytobiorców 2% w skali roku. Dopłaty do powyższych kredytów będą stosowane przez okres nie dłuższy niż 60 miesięcy. Bank może zastosować karencję w spłacie kapitału do 2 lat od dnia udzielania kredytu.

Kwota kredytów bankowych objętych pomocą udzielonych producentowi rolnemu nie może przekroczyć kwoty:

- 1) 100 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni nie większej niż 50 ha użytków rolnych;
- 2) 200 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 50 ha i nie większej niż 100 ha użytków rolnych;
- 3) 400 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych.

Kredyt może zostać udzielony na uregulowanie zobowiązań finansowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym oraz ponoszenie przez producentów rolnych bieżących nakładów przyczyniających się do poprawy płynności finansowej. Kredyty te mogą być udzielane do 31 grudnia 2023 r. Limit akcji kredytowej dla tych kredytów zaplanowano na poziomie 10 mld zł, dotychczas banki udzieliły kredyty 59,6 tys. producentów rolnych na kwotę blisko 7,5 mld zł.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Janusz Kowalski
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	3409636.11672784.7756393
Nazwa dokumentu	odp. na pismo KRIR.pdf
Tytuł dokumentu	odp. na pismo KRIR
Sygnatura dokumentu	DRE.po.053.79.2023
Data dokumentu	2023-12-07
Skrót dokumentu	CF8C142823AF1470545746A2593C9428B4188AC6
Wersja dokumentu	1.24
Data podpisu	2023-12-07 12:52:38
Podpisane przez	Janusz Kowalski; MRiRW Sekretarz Stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.118 1.1.

Data wydruku: 2023-12-07

Autor wydruku: Szyperek Marta (starszy specjalista)